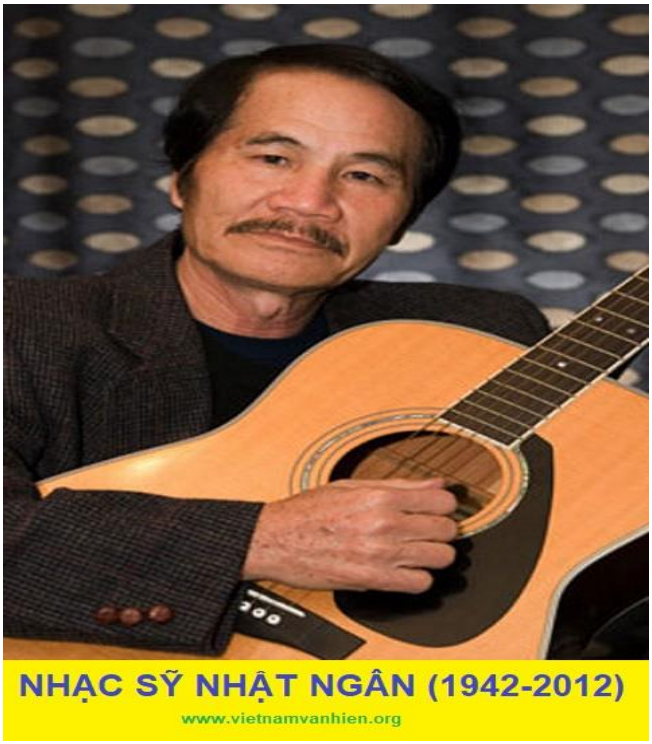

TƯỞNG NIỆM
NHẠC SỸ NHẬT NGÂN (1942-2012)

Ngày 21 Tháng 1 Tây Lịch

Mục Lục

Nhật Ngân – Wikipedia
Danh Sách Bài Hát Của Nhật Ngân – Wikipedia
Trang Nhà Nhật Nhân – nhatngan.com
Nhạc Sĩ Nhật Ngân – Thy Nga RFA
Thay Cả Bàn Tay Đón Đưa – Đinh Quang Anh Thái
Xuân Nầy Ngân Không Về - Đỗ Xuân Tê

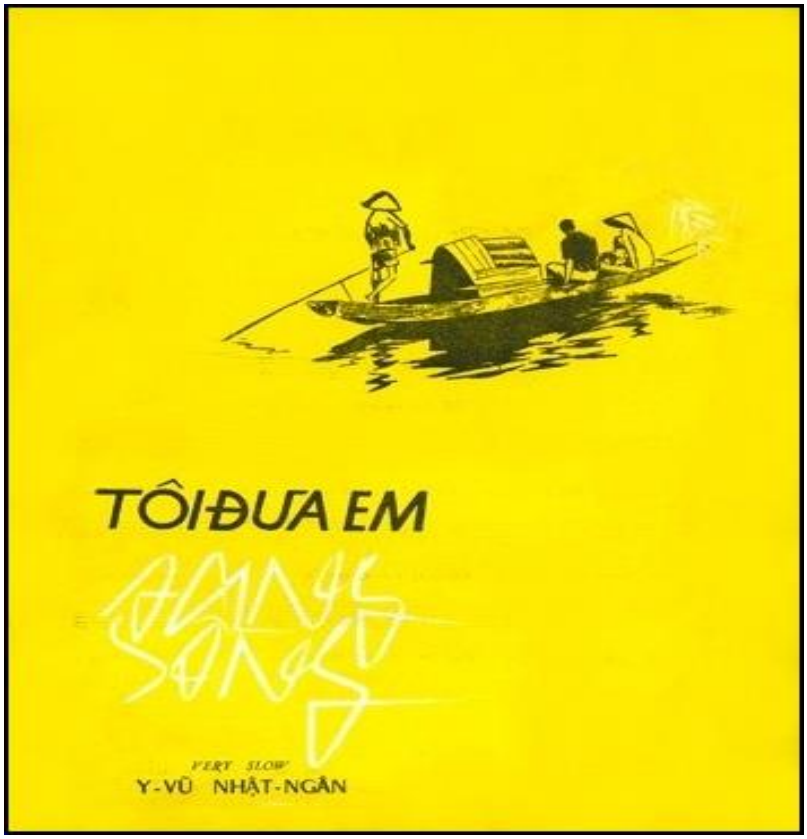

Nhật Ngân

Bách khoa toàn thư mở Wikipedia

Nhật Ngân (1942–2012) là một nhạc sĩ Việt Nam sáng tác từ trước năm 1975 lẫn sau này ở hải ngoại. Một số bút hiệu khác của ông là **Trịnh Lâm Ngân** (khi viết chung với Trần Trịnh), **Ngân Khánh**, **Song An**.[1]

Mục lục

- 1 Cuộc đời
- 2 Sáng tác
- 3 Chú thích
- 4 Liên kết ngoài

Cuộc đời

Ông tên thật **Trần Nhật Ngân**, sinh ngày 24 tháng 11 năm 1942, là con út trong **một** gia đình có 6 anh chị em, cha mất sớm. Mặc dù nguyên quán ở Hoàng Kim, Thanh Hóa nhưng hầu hết cuộc đời ông sống tại Huế, Đà Nẵng, Sài Gòn và sau này là ở Hoa Kỳ.

Đến tuổi trưởng thành, ông nhập ngũ Quân lực Việt Nam Cộng hòa. Nhờ khả năng âm nhạc, ông được chuyển phục vụ trong Nha Chiến tranh Tâm lý. Ông lập gia đình năm 1969 và có 3 người con.

Nhật Ngân xuất hiện trong làng nhạc miền Nam Việt Nam vào thập niên 1960 với bản nhạc đầu tay *Tôi đưa em sang ong* (đồng tác giả Y Vũ). Tiếp sau đó, ông thành công với đề tài người lính với những như *Mùa xuân của mẹ*, *Xuân này con không về*, *Qua cơn mê* và *Một mai giã từ vũ khí* (viết trong bối cảnh Hiệp định Paris kết thúc Chiến tranh Việt Nam). Trong sự nghiệp của mình, ông nhiều lần hợp tác với nhạc sĩ Trần Trịnh với nghệ danh chung là Trịnh Lâm Ngân.

Sau sự kiện 30 tháng 4 năm 1975, Nhật Ngân bị chính quyền mới cấm hoạt động nhưng bài *Anh giải phóng tôi hay tôi giải phóng anh?* Vẫn được phổ biến ở hải ngoại.

Năm 1982, ông vượt biên sang đến Thái Lan tị nạn rồi được ca sĩ Thanh Thúy bảo lãnh định cư ở Hoa Kỳ năm 1984. Tới năm 1990, ông bảo lãnh được vợ và các con qua Hoa Kỳ, nhưng chỉ sau 19 tháng đoàn tụ với gia đình thì phát hiện bị ung thư dạ dày. Sau khi giải phẫu, ông bình phục và bắt đầu sinh hoạt văn nghệ trở lại. Bài hát đầu tiên của ông tại hải ngoại là *Hương* dựa trên ý thơ của Nguyễn Long.

Năm 1987, ông làm giám khảo cuộc thi tuyển ca sĩ Tượng Vàng tổ chức tại San Jose, California, giám khảo cuộc tuyển lựa ca sĩ lần thứ 1 của Thúy Nga Paris, và khi đang làm giám khảo cho cuộc tuyển lựa ca sĩ cuối cùng của Asia thì ông bị bệnh nặng và qua đời

Kể từ năm 1993, ông hỗ trợ Trung tâm Thúy Nga trong việc viết nhạc cảnh, ca khúc cho các chương trình của trung tâm này. Trung tâm Thúy Nga từng thực hiện *Paris By Night 66 – Người Tình Và Quê Hương* vinh danh ông, cùng với 2 nhạc sĩ Trần Trịnh và Ngô Thụy Miên.

Ông cũng hướng dẫn một vài ca sĩ trẻ mà tiêu biểu nhất trong đó là Băng Tâm, Ngọc Ngữ, Cát Lynh.

Ông mất ngày 21 tháng 1 năm 2012 tại California, Hoa Kỳ[1].

Sáng tác

Bài chi tiết: Danh sách bài hát của Nhật Ngân

Nhạc của Nhật Ngân gồm 3 chủ đề khái quát lớn:

1. Nhạc viết trước 1975 (bao gồm nhạc lính và nhạc trữ tình)
2. Nhạc viết sau 1975 ở hải ngoại
3. Nhạc ngoại lời Việt

Chú thích

1. ^ a b Nhạc sĩ Nhật Ngân qua đời, nguoi-viet, 21.01.2012

Liên kết ngoài

- Trang chủ
- Nhạc sĩ Nhật Ngân qua đời
- Nhạc sĩ Nhật Ngân (phần 1)
- Nhạc sĩ Nhật Ngân (phần 2)./.
-

Danh sách bài hát của Nhật Ngân

Bách khoa toàn thư mở Wikipedia

Đây là **danh sách tác phẩm của Nhật Ngân**. Các bài hát do chính Nhật Ngân phân loại. Danh sách bao gồm cả những ca khúc ông liệt kê còn thiếu.

Mục lục

- 1 Trịnh Lâm Ngân
- 2 Nhạc viết cho mẹ
- 3 Nhạc viết cho vợ
- 4 Nhạc xuân
- 5 Nhạc trữ tình
- 6 Hải ngoại
- 7 Nhạc ngoại lời Việt
- 8 Thơ phổ nhạc
- 9 Hùng ca
- 10 Nhạc phim
- 11 Nhạc thiếu nhi
- 12 Tham khảo

Trịnh Lâm Ngân

- Bao giờ ta gặp lại ta
- **Chiều qua phà Hậu Giang**
- Cho mẹ cho em
- Cuộc tình bể dâu
- Em vẫn hoài yêu anh
- Gánh hát qua làng
- **Gặp nhau trên phố**
- **Hai trái tim vàng**
- Hạnh phúc nơi nào
- Hát cho mai sau
- Hát làm quen
- Hồn trinh nữ
- Em vẫn hoài yêu anh
- Làm quen với lính
- **Lính xa nhà**
- Lửa mùa hạ

- Mắt xanh con gái
- Mùa phượng tím
- **Mùa xuân của mẹ**
- Ngàn đời chờ mong
- **Người tình và quê hương**
- Người tình và mùa thu
- Như mây bay
- Rộn ràng niềm vui
- **Qua cơn mê**
- Tâm sự người hát bài quê hương[1]
- **Thư xuân trên rừng cao**
- Thương mấy cho vừa
- Tình thu xưa
- Trời Huế vào thu chưa em
- Xin làm chim rừng núi
- **Xuân này con không về**
- **Yêu một mình**

Nhạc viết cho mẹ

- Bông hồng trắng
- Rước xuân về nhà
- Mùa xuân nhớ mẹ (đồng tác giả Bruce Đoàn)
- Ngọt ngào quê mẹ
- Xuân nào con sẽ về
- Xuân này con không về
- Xuân này con về mẹ ở đâu
- Xuân về với mẹ
- Chiều xuân xa nhà

Nhạc viết cho vợ

- Áo đỏ mặt trời ghen
- Khói chiều
- Lỡ một mai anh đi
- Nhà đâu anh về
- Quê hương ơi thôi đành xa!
- Quê nhà quê người (đồng tác giả Trầm Tử Thiêng)
- Sinh nhật em (thơ Lê Minh Châu)
- Xuân nhớ

Nhạc xuân

- Nếu xuân này hòa bình
- Ta đã gặp mùa xuân
- Xuân tình yêu

Nhạc trữ tình

- Áo trắng ngày xưa **(Song An)**
- Bài hát cho người kỹ nữ (đồng tác giả Duy Trung)
- Bâng quơ
- Bởi một điều đơn giãn

- **Cảm ơn (Ngân Khánh)**
- Cánh hoa rừng (đồng tác giả Tùng Châu)
- Chân thành (Ngân Khánh)
- Chết non (đồng tác giả Đinh Việt Lang)
- **Cho người vào cuộc chiến (Phan Trần)**[2]
- **Cho vừa lòng em (Phan Trần)**[2]
- Chỉ là giấc mơ
- Chúc thư viết từ chiến trường
- Con gái quê tôi
- **Đêm nay ai đưa em về**
- Đi tìm mộng mơ (Ngân Khánh)
- Giấc ngủ mùa đông (đồng tác giả Bruce Đoàn)
- Gởi người về cát bụi
- Hạnh phúc nơi nào
- Hương đồng gió nội[3]
- Hương tình muộn
- Hỏi còn nhớ hay quên
- Kỷ vật rừng xanh
- **Lời đắng cho cuộc tình**
- Lời người lính xa xôi (Song An)
- Lời tình buồn (đồng tác giả Dương Quang Cát)
- Lời tình chưa nói
- Lời tự tình
- Mất nhau thật sao
- Mộng mơ (Ngân Khánh)
- **Một lần dang dở (Phan Trần)**[2]
- Mộng mơ xa rồi
- Một đời tiếc nuối
- Một đời tìm nhau
- **Một mai giã từ vũ khí (Ngân Khánh)**
- Một thời để nhớ
- Mời về quê em (đồng tác giả Bruce Đoàn)
- Mưa hiền
- Mười năm chưa lần gặp (thơ Hoàng Ngọc Ẩn)
- **Ngày đá đơm bông (đồng tác giả Loan Thảo)**
- Ngày mình thôi yêu nhau
- **Ngày vui qua mau (đồng tác giả Đinh Việt Lang)**
- Ngày xuân bên nhau
- Nghe điệu lý quê hương
- Người đến rồi đi
- Nỗi buồn con gái
- Nửa chừng xuân (Ngân Khánh)
- Nửa vòng tay lạnh (đồng tác giả Tùng Châu)
- Phải chi (lời Lương Vinh Quốc Khanh)
- Phượng (thơ Nguyễn Nam An)
- Rồi 30 năm qua
- Ru ta một mình
- Sau một cuộc tình
- Sẽ không bao giờ quên
- Suối vắng (đồng tác giả Bruce Đoàn)
- Thương chị

- Tìm về dấu yêu
- Tình tan như bọt mưa
- Tình yêu cho em
- Tình yêu và chiếc bóng bay
- Tôi biết tôi sẽ buồn
- **Tôi đưa em sang sông (đồng tác giả Y Vũ)**
- Trách ai vô tình (nhạc Cao Văn Lý)
- Trái tim không già
- Trời còn làm mưa (Nhạc Nhật)
- Tuổi trẻ và quê hương (Song An)
- Từ ngày tình bỏ ta đi (đồng tác giả Hoài Linh)
- **Tự tình quê hương (đồng tác giả Trịnh Việt Cường)**
- Vòng tay học trò
- Xin cho một nụ cười

Hải ngoại

- **Anh giải phóng tôi hay tôi giải phóng anh**
- Bao giờ gặp lại em
- Chỉ một mình anh
- Có mất gì đâu
- Còn gì cho nhau
- Cuộc đời vẫn đẹp
- **Đêm nhớ về Sài Gòn (đồng tác giả Trầm Tử Thiêng.)**
- Gửi người về cát bụi[4]
- Hải âu nhớ biển
- Huế ơi! Huế mãi còn đây!
- Huế và em
- Kỷ niệm thu Paris (đồng tác giả Bruce Đoàn)
- Lời nguyện cầu Giáng Sinh
- Lọt vào mắt xanh (đồng tác giả Bruce Đoàn)
- Ru ta một mình
- Suối mơ (đồng tác giả Lữ Liên)
- Mất nhau mùa hè
- Một đời tìm nhau
- Mơ làm cánh chim
- Mời về quê em (đồng tác giả Bruce Đoàn)
- **Người lính già xa quê hương**
- Vẫn mơ về Đà Nẵng
- Vắng bóng em
- Về đây hỡi em
- Vỡ mộng (đồng tác giả Bruce Đoàn)
- Thương chị
- Tình đã quên chưa
- Tình yêu và chiếc bóng bay
- Tình xuân (đồng tác giả Bruce Đoàn)
- Tiếng hát mong manh (tưởng nhớ ca sĩ Ngọc Lan)
- Tiếng hát từ nhịp tim (đồng tác giả Tùng Châu)
- Tôi biết tôi sẽ buồn
- Xin chia buồn
- Xin em đừng quay lại

Nhạc ngoại lời Việt

- **999 đóa hồng (九佰九拾九朵玫瑰, Hồng Kông)**
- Ai hiểu lòng tôi (I need to tell you)
- Ảo mộng (Phantom of the opera)
- Bài ca phát tài
- Bài ngợi ca mùa xuân
- Bài tình ca
- Bài tình ca bốn mùa
- Bèo dạt mây trôi
- **Bến Thượng Hải** (上海灘, Hồng Kông)
- Biết tỏ cùng ai (心有千千結, Đài Loan)
- Boulevard
- Cánh chim bạt gió
- Cánh chim phiêu lãng
- Cánh chim trong mưa
- Chàng ("Lui", Pháp)
- Chiều thu
- Chiều trên sân ga
- Chúng ta cùng vui Tết
- Chuyện hồng trần
- Chuyện tình buồn
- Chuyện tình hôm nay
- Chuyện tình thơ ấu
- Chuyện tình đã qua (You and me)
- Cung hỷ mùa Xuân
- Cuộc tình dối gian
- Còn lại nỗi cô đơn
- Dạ vũ mây
- Dặm đường gió bụi
- Đón Thần Tài
- Đôi chim lạc loài
- Được chết vì yêu
- Đường vào tình yêu
- Em vẫn còn yêu Anh
- Giã từ em yêu ("Et pourtant", Pháp)
- Giờ em nơi đâu (In my heart)
- Hải âu
- Hải âu phi xứ
- Hàn Ni
- **Hãy đến với nhau (Joe le taxi)**
- Hãy hát lên tình yêu
- **Hẹn hò đêm trăng (Si Jantung Hati, Indonesia)**
- Hỡi người tình ị (小島風雲, Hồng Kông)
- Hồn bướm mơ tiên
- Khúc hát mừng xuân
- Khúc hát tương phùng
- Kỷ niệm phôi pha (Always think of you)
- Lời nguyện cầu
- Ly rượu mừng xuân

- **Máu nhuộm Bến Thượng Hải**
- Mây trôi và Hải Âu
- Mất nhau thật sao
- Mặt trời độ lượng
- Men rượu tình hè
- Monica (đồng tác giả Bruce Đoàn)
- Mộng đẹp ngày xưa (舊歡如夢, Hồng Kông)
- Mộng mơ xa rồi
- **Mộng uyên ương Hồ Điệp (新鴛鴦蝴蝶夢, Đài Loan)**
- Một đời tiếc nuối
- Một ngày
- **Một kiếp phong ba**
- Mơ làm cánh chim
- Mùa hè năm ấy
- Mùa xuân như ý
- Muôn cánh Phong Diệp Tình
- **Mưa trên biển vắng (Je n'pourrai jamais t'oublier, Pháp)**
- Mưa tuyết
- **Mười ngón tay tình yêu (家家有本难念的经, Hồng Kông)**
- My Lan
- Năm mới phát tài
- Năm mới nhiều lộc may
- Ngàn đời chờ mong
- Ngày ta bên nhau
- Người tình ta yêu
- Nhụy hoa trong gió
- Như một vầng mây
- **Những lời dối gian (暗裡著迷, Hồng Kông)**
- Nỗi nhớ khôn nguôi
- Nụ hôn giã từ (Kiss and say goodbye)
- Nụ hồng mong manh (曾經心疼, Đài Loan)
- Nửa đời yêu thương (Till the end of life)
- Phố chiều mưa bay
- **Quán vắng một mình (風風雨雨, Hồng Kông)**
- Ru khúc biệt ly
- Rước Thần Tài
- Say tình
- Sỏi đá buồn tênh
- Tan vỡ
- Tango say
- Tặng nhau đoá hồng
- Thành phố cuồng say
- Thầm gọi tên anh (黃昏, Đài Loan)
- Thần điêu đại hiệp
- Theo lá vàng bay (我是一片雲, Đài Loan)
- **Thi sĩ dưới vầng trăng (床前明月光, Trung Quốc)**
- Tình
- Tình bạn
- Tình buồn trong mưa
- Tình đã trôi xa

- Tình khúc 1990
- Tình mãi bên anh
- **Tình nhạt phai (一起走過的日子, Hồng Kông)**
- Tình ta thắm thiết
- Tình thắm muôn màu
- Tình xưa xa rồi (ブランデーグラス, Nhật Bản)
- Tôi với đời
- Trái tim không đổi thay
- Trái tim yếu mềm
- Trái tim lầm lỡ
- Trao nhau lì xì đỏ
- Tương tư trong mưa
- **Xa em kỷ niệm (희나리, Hàn Quốc)**
- Xin cảm ơn người (Please don't leave me)
- Xin mưa ngừng rơi (讓一切隨風 (4:55), Hồng Kông)
- **Xin thời gian ngừng trôi (空港, Nhật Bản)**
- Xuân dài lâu
- Xuân lại về với ta
- Xuân phát tài
- Xuân về khắp nơi
- Vui chúc xuân
- Vui mừng xuân

Thơ phổ

- **Bolsa chiều hai lối** (thơ Nguyễn Nam An)
- Buổi chúng mình (thơ Thanh Hải)
- Chia tay (thơ Trần Mộng Tú)
- Chiều chiều (thơ Huy Phương)
- Chiều xuân xa nhà (thơ Huy Phương)
- Chút tình cho Huế (thơ Phan Xuân Sinh)
- Đôi dép (thơ Nguyễn Trung Kiên)
- Đôi phượng hoàng
- Đừng làm mưa bóng mây (thơ Xuân Hòa)
- Hồi âm (thơ Thành Tôn)
- Huế gọi ta về (thơ Trần Hoài Thư - nhạc Nhật Ngân & Đỗ Kim Bảng)
- **Hương (thơ Nguyễn Long)**
- Hương tình muộn (thơ Hương Thảo)
- Khan cổ gọi tình về (thơ Trần Yên Hòa)
- Không đề
- Kiếp sau (thơ Trần Mộng Tú)
- Lên núi tỏ tình (thơ Võ Ý)
- **Ly cafe đầu ngày (thơ Lê Đình Sơn)**
- Mỗi mùa xuân về, lại thêm một lần dối Mẹ (thơ Trần Trung Đạo)
- Mười năm chưa lần gặp (thơ Hoàng Ngọc Ẩn)
- Ngày trở lại Hội An (thơ Hoàng Lộc)
- Những giọt mưa buồn (thơ Thái Gia)
- Nỗi nhớ bỗng quay về (thơ Hồ Thành Đức)
- Phải chi (lời Lương Vinh Quốc Khanh)
- Ví dầu tình bậu (thơ Hoàng Thượng Dung)
- Sầu cố xứ (thơ Hoàng Thượng Dung)

- Tầm ngọc (thơ Thanh Hải)
- Thương ai mấy nhịp Tràng Tiền (thơ Nguyễn Thị Thê)
- Tình bạc
- Tình ca
- Tóc phai
- Tỏ tình (Thơ Võ Ý)
- Tôi đi tìm hạnh phúc tôi (thơ Hoàng Linh Phương)
- Tưởng niệm
- Ừ thôi giã biệt (thơ Hoàng Thượng Dung)
- Xa vắng mẹ (thơ Thái Tú Hạp)

Hùng ca

- Con gái Việt Nam bây giờ
- Hành khúc Liên đoàn 81 Biệt Cách Dù
- Hội Y sĩ Việt Nam Nam Cali (lời Bùi Xuân Dương)
- Liên trường Quảng Nam
- Lời dặn dò của Mẹ
- Lửa Bolsa
- Máu chảy ruột mềm
- Nước cuốn xô anh về đâu
- Quảng Nam quê ta ơi
- Thắp nến nguyện cầu
- **Thuyền tự do**
- Tin quê nhà
- Tôi vẫn yêu quê tôi
- Trẩy hội đền Hùng
- Triệu đóa hồng cho phụ nữ Việt Nam

Nhạc phim

- Cuộc đời phù du (Máu nhuộm bãi Thượng Hải 2)
- Duyên tình nổi trôi (Anh hùng xạ điêu phần 1)
- Đắng cay tình đời (Vua bịp)
- Đời vẫn đẹp sao (Anh hùng xạ điêu phần 3)
- Đường xa bụi mờ
- Người hùng và giai nhân (Thiên long bát bộ)
- Sóng nước Thượng Hải
- Sở Lưu Hương (Sở Lưu Hương)
- Tiểu Long Nữ ca (Thần điêu đại hiệp)
- Tình cách ngăn (Bích Huyết Kiếm)
- Tình sầu (Lữ Tứ Nương)
- Tơ duyên trọn đời (Anh hùng xạ điêu phần 2)
- Trọn kiếp yêu người (Tiếu ngạo giang hồ)
- Tuyệt vời tình yêu (Tình thù trong thời loạn)
- Tuyết Sơn Phi Hồ (Tuyết Sơn Phi Hồ)

Nhạc thiếu nhi

- Ánh trăng của em
- Chú Cuội và chị Hằng
- Vui đến trường

- Tiếng Việt dấu yêu
- Trăng vẫn sáng soi

Tham khảo

1. ^ có giai điệu gần giống bài Một mai giã từ vũ khí.
2. ^ a b c đồng tác giả Mặc Thế Nhân.
3. ^ khác với bài cùng tên của Song Ngọc
4. ^ viết khi nghe tin Trúc Phương mất.

Nguồn: https://vi.wikipedia.org/wiki/Nh%E1%BA%ADt_Ng%C3%A2n

https://vi.wikipedia.org/wiki/Danh_s%C3%A1ch_b%C3%A0i_h%C3%A1t_c%E1%BB%A7a_Nh%E1%BA%ADt_Ng%C3%A2n

Online Now!

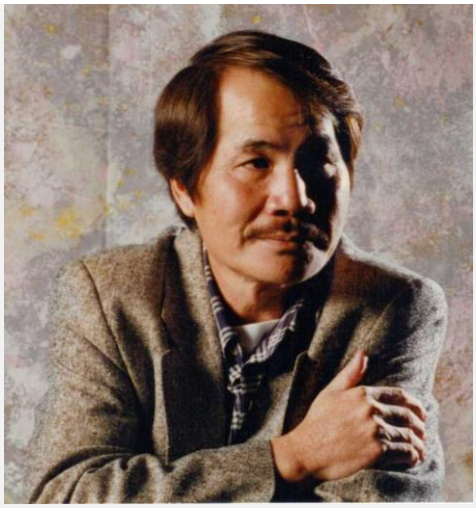

LỜI MỞ

Chào mừng quý vị và các bạn đến với trang nhà nhatngan.com.

Như quý vị và các bạn đã biết những năm gần đây trên các trang mạng Văn nghệ ở trong nước cũng như ở hải ngoại ngoài những mục thường xuyên như Văn, Thơ, thường có thêm phần giới thiệu Âm nhạc rất phong phú.Trên các trang mạng này các người chủ trương đã có những cố gắng thật đáng phục trong công việc bỏ công sưu tập khá đầy đủ nhạc Việt đã lưu hành từ trước năm 75 cho tới nay.

Điều đáng quý là họ đã sưu tập được cả phần âm thanh của các nhạc phẩm trên kèm theo lời vủa bài hát và ghi chú khá đầy đủ tên tác giả của từng bài một, nhờ vậy người yêu nhạc từ đó biết rõ từng bài hát được sáng tác bởi nhạc sĩ nào, trong khoảng thời gian nào.

Ngoài những ưu điểm của một số trang Web kể trên thì cũng có những trang Web mắc phải những thiếu xót đáng tiếc trong việc không ghi tên tác giả ca khúc hay là ghi sai tên tác giả cũng như tên bài hát. Tình trạng "râu ông nọ cặm càm bà kia" này làm cho một số ca sĩ cũng như nhà sản xuất khi thực hiện đã theo đó mà ghi sai tên tác giả và tên bài hát nên đã làm buồn lòng không ít các tác giả.

Để tránh tình trạng này xảy ra, trang Web NHẬT NGÂN được mở ra nhằm giới thiệu đến người yêu nhạc những ca khúc của NHẬT NGÂN với đầy đủ cả phần âm thanh và Music sheet.

Thân ái chào quý vị và các bạn

NHẬT NGÂN

Nhạc sĩ Nhật Ngân, phần 1, 2008-11-02 – Thy Nga, phóng viên đài RFA

Trong chương trình kỳ trước, Thy Nga có gửi đến quý thính giả nhạc khúc "Ngày vui qua mau", một tác phẩm nổi tiếng của Nhật Ngân. Thực ra thì với người nhạc sĩ này, những ngày vui vẫn còn, không sôi động như thuở nào (dĩ nhiên với cái tuổi 66 rồi) mà là an bình trong cuộc sống. Cuộc sống êm ả ở hải ngoại

Hiện nay, Nhật Ngân sống êm ả với gia đình tại vùng Quận Cam, Nam California, Hoa Kỳ. So với hầu hết những nhạc sĩ đã có tuổi, ở hải ngoại và ở trong nước, thì Nhật Ngân quả là tốt phước.

Buổi sáng ở bến đò Vạn Giả.

Các con ông nay đã thành đạt, vợ ông vẫn làm trong ngành y tá: Gánh gia đình nhẹ tênh, Nhật Ngân chỉ phải lo giữ gìn sức khoẻ cho bản thân. Cách nay 16 năm, ông phải mổ, cắt đi 2/3 bao tử bị ung thư. Do đó, để ngăn chặn sự phát triển của chứng bệnh này, sáng nào, Nhật Ngân cũng để ra mấy tiếng đồng hồ, nào là tập khí công, dưỡng sinh, nào là đánh tennis … Có lẽ, sự lạc quan và năng hoạt động đã góp phần giúp ông duy trì sức khỏe được tốt.

Ra hải ngoại, tuy rằng cuộc sống bị thay đổi, Nhật Ngân vẫn không ngừng viết nhạc. Theo ông thì việc sáng tác chẳng khác nào cái máy, nếu không chạy đều thì sẽ bị trục trặc, rồi rỉ sét. Vì thế, ông vẫn trình làng các sáng tác mới, và cũng nhờ hoạt động nhiều trong lãnh vực văn nghệ, Nhật Ngân có dịp phổ biến các tác phẩm của mình.

Trong câu chuyện với Thy Nga, nhạc sĩ cho biết: Thưa Chị Thy Nga và thưa quý thính giả của đài RFA, số bài tôi viết ở hải ngoại nhiều hơn số bài tôi viết ở trong nước tại vì từ năm 75 thì tôi đâu có được viết đâu. Tới năm 1982 ra khỏi nước, tôi mới bắt đầu viết lại, thành ra là số bài ở ngoài này tính ra có thể gấp 3 lần những bài tôi đã viết ở Việt Nam.

"Xuân này con về, Mẹ ở đâu" qua giọng hát Quang Lê ….

Bài này, nhạc sĩ Nhật Ngân viết để tiếp nối bài "Xuân này, con không về" mà Duy Khánh hát rất thành công.

"Xuân này, con không về" …

Bài "Xuân này, con không về" quý vị đang nghe Duy Khánh hát, ghi tên tác giả là Trịnh Lâm Ngân (tức là tên ba nhạc sĩ Trần Trịnh, Lâm Đệ và Nhật Ngân ghép thành) nhưng Duy Khánh hát quá thành công khiến nhiều người lầm tưởng Duy Khánh là tác giả.

Sinh trưởng ở Bắc, lớn lên ở xứ Quảng

Nhạc sĩ Nhật Ngân nói giọng Bắc nhưng một số tài liệu lại ghi rằng ông là nghệ sĩ xứ Quảng. Thy Nga hỏi nhạc sĩ về chuyện này.

Nhạc sĩ Nhật Ngân: Thưa Chị, tôi gốc ngoài Bắc, ông Cụ tôi hồi xưa là công chức, khi mà đổi vào Huế năm 1952 thì đưa cả gia đình vào. Thì tôi lớn lên ở Huế, rồi tôi vào Đà Nẵng học Trung học. Cái gắn bó của tôi với Quảng Nam – Đà Nẵng thì hơi nhiều, và cứ mặc nhiên là những người nào ở Quảng Nam – Đà Nẵng họ quý mến mình, họ gắn cho mình là dân xứ Quảng thì tôi nghĩ cái đó cũng chẳng thành vấn đề gì, tại vì cả một cái thời tuổi trẻ của tôi ở Trung học cũng như là đi vào văn nghệ, thành tôi rất yêu mến xứ Quảng Nam – Đà Nẵng.

Nhạc sĩ Nhật Ngân cho hay tổng cộng từ trước tới giờ, ông sáng tác được gần 200 bài, gồm nhiều thể loại, từ nhạc tình cảm, nhạc thiếu nhi, nhạc thời trong quân đội, nhạc viết về quê hương, và nơi theo học Trung học và trưởng thành là ở Đà Nẵng, nhạc phổ thơ, đặt lời Việt cho nhiều nhạc khúc ngoại quốc.

Nhật Ngân: Đầu tay của tôi là bài "Tôi đưa em sang sông.

"Tôi đưa em sang sông" qua giọng hát Vũ Khanh …

Khung cảnh bản tình ca này, theo như Nhật Ngân kể lại, là bến đò An Hải trên sông Hàn. Năm 1960, danh phận chưa có, chàng trai đành ngậm ngùi khi nghe tin người yêu phải theo lời gia đình, đi lấy chồng. Ghi lại tình cảm của mình qua nhạc bản này, viết xong Nhật Ngân gửi vào Saigon nhờ một nhạc sĩ đã có tên tuổi là Y Vân phổ biến giùm. Y Vân sửa đổi vài câu cho hợp với đường lối của Bô Thông Tin khi đó, rồi ghi tên người em là Y Vũ vào chung với Nhật Ngân.

Tuổi trẻ đầy ắp tình cảm, chẳng bao lâu sau, trong sinh hoạt ca nhạc, Nhật Ngân để lòng cảm mến một nữ ca sĩ với giọng hát nũng nịu.

Nhật Ngân: Hồi đó mình còn trẻ, tình yêu nó rất là đam mê. Tôi yêu thích một cô ca sĩ thời đó. Khi mà cô ấy đi lấy chồng thì tôi viết bài "Đêm nay, ai đưa em về" coi như một lời tiễn đưa cho người yêu của mình.

Người yêu của mình, chứ không phải là người yêu mình.

Lệ Thanh hát "Đêm nay, ai đưa em về" thâu vào năm 1965 …

Những ca khúc về đời lính

Cũng năm đó, Nhật Ngân nhập ngũ, vào Cục Tâm Lý Chiến. Một năm sau thì được chuyển về làm Trưởng Ban Văn nghệ tại Trung tâm Huấn luyện Quang Trung. Thời gian này, Nhật Ngân viết nhiều ca khúc về đời lính, trong số đó, có các bài quen thuộc như "Người tình và quê hương", "Lính xa nhà", "Mùa Xuân của Mẹ", "Xuân này, con không về", …

Khi cuộc hòa đàm Ba Lê diễn ra, ông vui mừng viết bài "Ngày đá đơm bông" và "Một mai giã từ vũ khí" đề tên là Ngân Khánh (tên con gái ông). Cũng với niềm tin tưởng ấy, nhóm ba nhạc sĩ Trịnh Lâm Ngân có bài "Qua cơn mê".

"Qua cơn mê" Nhật Trường hát …

Nhật Ngân: Tôi cũng như mọi người ở Việt Nam, tôi nghĩ là khi mà hòa bình đến thì mình coi như qua một cơn mê, mình trở về đi học lại, mình làm mọi thứ của tuổi trẻ mà mình đã không làm được vì phải nhập ngũ.

Thế nhưng điều mà Nhật Ngân cũng như bao nhiêu người tin tưởng, đã tan tành.

"Qua cơn mê" …

"Qua cơn mê" … Sau biến cố 30-tháng Tư 1975, Nhật Ngân xoay sở kiếm sống, và cùng với một số nghệ sĩ trong hoàn cảnh tương tự, đi các tỉnh, hát "chui".

Tình trạng u ám như vậy nhưng ông vẫn không e sợ mà viết lên điều chất chứa trong đầu óc mọi người "Anh giải phóng tôi, hay tôi giải phóng anh?". Ca khúc châm biếm chế độ này, được nhiều người biết, nhờ chuyền tay nhau.

Năm 1982, Nhật Ngân vượt biên một mình. Đến được Thái Lan nhưng phải ở trại tỵ nạn, tới năm 84 được nữ ca sĩ Thanh Thúy bảo trợ vào Mỹ. Một thời gian sau, ông đến ở chung nhà với nghệ sĩ Nguyễn Long tại vùng Quận Cam, Nam California.

Xa quê hương, xa vợ con, Nhật Ngân vùi đầu vào làm việc, và vẫn cố gắng sáng tác. Nhạc bản đầu tiên của Nhật Ngân tại hải ngoại là "Hương" dựa trên một bài thơ của Nguyễn Long.

"Hương" Nguyễn Hưng hát ...

Kỷ niệm với ca sĩ Ngọc Lan

Nhật Ngân cũng tiếp tục việc đã làm từ trước 1975 là đặt lời Việt cho nhạc ngoại quốc. Ông thuật lại là có cuốn CD gồm cả chục nhạc khúc Pháp như "Joe le Taxi", ... để giọng hát Ngọc Lan trình bày.

Thy Nga:

Điều mà tôi muốn khuyên các bạn trẻ là phải nghe những người mà hát nhạc Việt chuẩn, nghe nhiều để mà thấm cái tiếng Việt vào với trong người. Khi hát mà mình đã thấm cái tiếng Việt vào thì mình hát nó ra hồn nhạc lắm.

Nhạc sĩ Nhật Ngân

Ngọc Lan có giọng hát trữ tình, giọng hát thanh và quý phái, thế nhưng cô ấy lại đoản mệnh. Anh có kỷ niệm nào về người nữ ca sĩ ấy không ạ?

Nhạc sĩ Nhật Ngân:

Tôi có nhiều kỷ niệm về Ngọc Lan lắm. Phải công nhận là: Người mà trân trọng âm nhạc, trân trọng cái nghề nghiệp của mình, tôi phải nói là Ngọc Lan. Một bài hát tôi đưa cho Ngọc Lan, hoặc bất cứ một nhạc sĩ nào đưa cho Ngọc Lan thì cô ấy đều tập dợt kỹ lưỡng, cô ấy tìm hiểu sâu sắc từng cái ý của bài hát, cách luyến láy, mọi cách để diễn tả bài hát cho hay. Khi mà cô ấy ra đi, tôi

rất tiếc. Ngọc Lan ra đi, tôi nghĩ là một sự mất mát cho rất nhiều nhạc sĩ, trong đó có tôi.

Khoảng giữa thập niên 1980, các bài do Ngọc Lan hát và diễn trên Vidéo tape làm say mê biết bao người. Mời quý thính giả và các bạn thưởng thức ca khúc "Mưa trên biển vắng" Nhật Ngân viết lời Việt ...

Năm 1990, vợ con ông sang đoàn tụ. Cô con gái lớn, Ngân Khánh theo chân bố vào lãnh vực âm nhạc, và đã tốt nghiệp Piano tại đại học Fullerton. Hiện, Ngân Khánh dạy Piano tại Học Khu, nơi cả gia đình định cư. Như có nói ở phần trước, nhạc sĩ Nhật Ngân ghi tên Ngân Khánh dưới các bài "Một mai giã từ vũ khí", "Cám ơn" cũng như vài tình khúc.

"Một mai giã từ vũ khí" qua giọng hát Thái Thanh ...

Viết chung với nhạc sĩ Trần Trịnh thì lấy bút hiệu Trịnh Lâm Ngân.

Hồi đó, Trần Trịnh là chồng của ca sĩ Mai Lệ Huyền, và chính Trần Trịnh đã cùng với Nhật Ngân tạo ra việc Mai Lệ Huyền hát kích động nhạc với Hùng Cường.

Các bút hiệu khác của Nhật Ngân là Song An, và Phan Trần (khi viết với Mặc Thế Nhân).

Trong sinh hoạt văn nghệ, Nhật Ngân không những viết nhạc mà với chiếc guitar, còn đàn hát nữa.

Từ năm 1987, ông làm Giám khảo nhiều cuộc tuyển lựa ca sĩ Giải Tượng Vàng tổ chức tại San Jose, Bắc California.

Từ năm 93 thì tham gia Trung tâm Thúy Nga trong việc viết nhạc cảnh, nhạc khúc mà chương trình nào cần.

Lời khuyên cho các ca sĩ trẻ

Ông cũng hướng dẫn những ca sĩ trẻ, và tiếp tay chấm thi trong kỳ "Paris by Night / Talent show 2007".

Thy Nga hỏi tiếp nhạc sĩ Nhật Ngân là qua các dịp tiếp xúc với những người trẻ mang ước muốn trở thành ca sĩ, hay là mới bước vào con đường ca hát, ông nhận định thế nào về triển vọng của họ:

Nhật Ngân:

Dạ thưa chị Thy Nga, các giọng ca trẻ ở bên này (Mỹ) phần lớn, họ hát có giọng lắm nhưng mà phát âm tiếng Việt thì thường là không có chuẩn. 10 người thì có thể có 1, 2 người phát âm tương đối chuẩn, thì đó là những người mới từ Việt Nam sang, chứ các em lớn lên ở đây, có giọng hát rất tốt nhưng khi phát âm thì không rõ lời Việt. Với lại, không có cái hồn của nhạc Việt. Tại vì các cô các cậu không hiểu rõ cái nội dung của bài hát. Vốn tiếng Việt yếu quá vì vậy diễn tả bài hát không trọn vẹn được.

Theo tôi nghĩ, muốn hát nhạc Việt thì phải hát cho rõ để cho mọi người nghe mà hiểu được cái nội dung bài hát.

Cái thứ hai nữa là phải lựa bài hát phù hợp với giọng của mình. Thường thường, các cô các cậu trẻ bên này thấy người ta hát hay cái bài đó, thì tưởng là mình cũng hát hay nhưng mà thật sự, khi lựa bài để ra hát thì không hợp với giọng của mình. Thành ra thường thường bị chấm ít điểm là tại vì lựa bài không đúng, với lại không phát âm chuẩn tiếng Việt.

Điều mà tôi muốn khuyên các bạn trẻ là phải nghe những người mà hát nhạc Việt chuẩn, nghe nhiều để mà thấm cái tiếng Việt vào với trong người. Khi hát mà mình đã thấm cái tiếng Việt vào thì mình hát nó ra hồn nhạc lắm. Còn mình hát nhạc Việt mà cứ như là một người ngoại quốc hát nhạc Việt thì đã không dẫn dắt được người nghe, mà còn làm cái bản nhạc đó hư đi.

Ngoài ra, nhạc sĩ Nhật Ngân còn tham gia tích cực cho sinh hoạt văn hoá của đồng hương vùng Quảng Đà. Lâu nay, ông là Trưởng ban Văn nghệ Hội Cựu Học sinh Phan Châu Trinh Đà Nẵng, và Hội Quảng Đà / Nam California.

"Bao giờ gặp lại em" ...

Ca khúc "Bao giờ gặp lại em" qua giọng hát Khánh Ly kết thúc chương trình về nhạc sĩ Nhật Ngân. Thy Nga hẹn tái ngộ quý thính giả vào kỳ tới.

Thy Nga, phóng viên đài RFA

2008.11.09

Thay Cả Bàn Tay Đón Đưa

Đinh Quang Anh Thái

(Nguồn: Người Việt on-line / Đinh Quang Anh Thái blog - Jan 25, 2012)

Chủ Nhật vừa rồi sau một ngày Thứ Bẩy nhộn nhịp với gia đình anh chị, cháu trai, gái đến thăm viếng nhân dịp Tết, sáng sớm tôi xem mail thì thấy anh Lê Hân báo tin là anh Nhật Ngân đã mất vào ngày Thứ Bẩy 21-01, hưởng thọ 70 tuổi.
Mấy tháng trước tôi đã định bụng viết một đôi dòng về những bản nhạc của anh Nhật Ngân vì tôi thích nhiều bài của anh ấy. Nhạc của anh thuộc loại "siêu phàm", rất nhiều bài điệu nhạc hay, dễ nhớ, và lời nhạc của anh chất phác, bình dị. Là người viết văn thơ, tôi không thích sự bóng bẩy, cầu kỳ trong cách hành văn. Chính vì sự tương đồng này mà tôi muốn viết vài dòng về nhạc của anh. Chần chờ mãi, bây giờ anh đã đột ngột ra đi.

Bốn giờ chiều 28 Tết, chị Quỳnh Giao gọi điện thoại báo tin, nhạc sĩ Nhật Ngân mất rồi. Mất lúc 10 giờ sáng hôm đó. Tôi bảo, chị ơi, sáng nay Hưng, con trai bác Doãn Quốc Sỹ cũng nói như thế, tin không biết có chính xác không? Giọng chị Quỳnh Giao buồn, chị bảo Nhật Ngân là vai cậu của chị mà, chị phải biết rõ chứ!
Ngồi ở sân sau tòa báo, chưa bao giờ từ 26 năm qua kể ngày rời quê nhà ra đi, tôi có được cái không khí vắng lặng của một buổi trưa năm cùng tháng tận như thế. Phải nói là cô quạnh. Chung quanh không một bóng người, không một chiếc xe.
Nỗi buồn vẩn vơ trong lòng như thể không buồn hơn được nữa, với tin tác giả tình khúc nổi tiếng "Tôi Đưa Em Sang Sông" vừa ra đi.
Cũng khoảng thời gian này năm ngoái, ngay sau Tết Tân Mão khoảng hơn một tháng, nhạc sĩ Nguyễn Đức Quang mất.
Nhớ đêm nhạc "Nguyễn Đức Quang và 50 năm Du Ca" tại báo Người Việt, hai anh còn ôm đàn và hát với nhau những ca khúc một thời trai trẻ ở miền Nam trước 1975. Đêm đó, anh Nhật Ngân nói anh hát nhạc Du Ca lâu lắm rồi, vậy mà chưa hề gia nhập phong trào Du Ca. Anh bảo, sẽ vào với anh em ngày gần đây. Tôi hỏi đùa, sao anh cứ trễ tràng thế, chả trách "có người dứt áo sang sông". Anh cười bảo, cả đời anh cứ việc gì hệ trọng thì y như rằng anh chậm trễ nên có người "quên lối về, thay cả bàn tay đón đưa".

Hình: Nhạc sĩ Nhật Ngân

Hay tuyệt: "Thay cả bàn tay đón đưa". Ở đâu ra mà anh Nhật Ngân nghĩ ra được cảnh chia ly ảo não đến thế. Tôi nói với anh, bọn em đứa nào rơi vào cảnh như anh thì chẳng phải tìm tòi chữ nghĩa đâu cả, cứ "thay cả bàn tay đón đưa" là đủ rồi.

Và hôm đám cưới con trai cố nhạc sĩ Trần Đình Quân, tôi theo chân anh Nhật Ngân lên sân khấu xin dựa tiếng anh cùng hát bài "Giã Từ Vũ Khí" do anh viết thời khói lửa mịt mù trước năm 1973. Tôi tự dưng bị lạc giọng khi hát đến đoạn "Rồi anh sẽ dìu em tìm thăm, mộ bia kín trong nghĩa địa buồn, bạn anh đó đang say ngủ yên. Xin cám ơn ! Xin cám ơn ! Người nằm xuống." Trở về bàn ăn, anh cười bảo, chú hát trật lất nhịp.

"Giã Từ Vũ Khí", ca khúc này tôi nghe lần đầu tiên là đã mê ngay. Lần đó, một buổi trưa năm 1973 ngay tại bờ sông Thạch Hãn ở Quảng Trị. Hiệp định Paris vừa ký xong, sông Bến Hải chia cắt đôi bờ đã bị Cộng quân chiếm. Địa đầu giới tuyến của miền Nam bị đẩy lùi về giòng Thạch Hãn-Mồ Hôi Đá. Ban nhạc Sóng Thần của Sư đoàn Thủy Quân Lục Chiến trình diễn chào đón khoảng 400 sinh viên trong và ngoài nước đến thăm và ủy lạo các chiến sĩ thuộc Lữ đoàn 369. Và người hát "Giã Từ Vũ Khí" là anh Văn, một khuôn mặt phảng phất nét Tây phương, râu quai nón, mũi cao. Giọng hát thật truyền cảm. Tôi đoán, vì anh đang hát cho khát vọng của anh và đồng đội anh:

Trả súng đạn này, ôi sạch nợ sông núi rồi
Anh trở về quê, trở về quê tìm tuổi thơ mất năm nao
Vui cùng ruộng nương, cùng đàn trâu
Với cây đa khóm trúc hàng cau
Với con đê có chiếc cầu tre
Đã bao năm vắng chân anh
Nên trở thành hoang phế rong rêu
Rồi anh sẽ dựng căn nhà xưa
Rồi anh sẽ đón cha mẹ về
Rồi anh sẽ sang thăm nhà em
Với miếng cau, với miếng trầu, ta làm lại từ đầu

Cũng anh Văn, nhưng trong một hoàn cảnh khác, nghiệt ngã, buồn thảm, hốt hoảng niềm tin. Đó là khoảng đầu năm 1976. Anh Văn làm người soát vé cho rạp si nê Vĩnh Lợi. Tôi bán sách ngoài chợ trời gần đó, góc đường Pasteur và Lê Lợi. Chợt thấy anh bước ra khỏi rạp, tôi ào đến vui mừng. Nhưng chỉ gặp một nét mặt vô cảm và cách trả lời nhát gừng, như thể anh muốn chối bỏ cái buổi trưa năm nào bên bờ giòng Thạch Hãn. Sau này, nhiều kinh nghiệm tương tự xẩy ra, tôi hiểu, niềm tin nơi con người bị hao mòn mất mát khi đất nước bị quy về một mối.
Anh Nhật Ngân không còn nữa. Anh đã rũ áo giã từ tất cả. Không chiến tranh, không hận thù. Và không cả "bàn tay đón đưa".
Nhớ anh Nhật Ngân, từ chiều 28 Tết, tự dưng trong đầu cứ vang lên những lời ca của anh. Lỏm bỏm nhớ bài "Tôi Đưa Em Sang Sông", nhớ và cám ơn anh lắm. Vì trong đời cũng đã hơn một lần đưa người sang sông nên thấm lắm, câu hát "thay cả bàn tay đón đưa"./.

Đinh Quang Anh Thái

Xuân này Ngân không về

Đỗ Xuân Tê

Một tài năng và nhân cách lớn trong sinh hoạt âm nhạc hải ngoại đã ra đi vào ngày cuối năm. Nếu tính theo ngày ta thì Nhật Ngân đi vào chiều ba mươi Tết trước khi xuân về trên quê hương. Trong công trình sáng tác đồ sộ hơn 50 năm của anh gồm trên 200 ca khúc, phải nói anh là người hay viết những bài ca về mùa xuân mà nội dung thế nào cũng nói đến cái Tết cổ truyền của dân tộc Việt, một tập tục gợi nhớ những ngày xuân khi đất trời giao hòa, nhà nhà xum họp mừng vui cho cuộc sống bước vào năm mới.

Một trong những bài hát được quần chúng hâm mộ nhất là bài "Xuân này con không về" và thực sự bài này đã đi vào huyền thoại. Ca khúc một thời không chỉ

được hát hay thể hiện tâm tư của những anh lính xa nhà vì hoàn cảnh chiến tranh không thể về thăm mẹ thăm em vui xuân với bà con chòm xóm như những tháng năm thanh bình thuở trước, mà bài hát còn theo chân những người con tha hương sau chiến tranh dắt díu nhau ra hải ngoại để rồi mỗi khi Tết đến xuân về lại nức nở sụt xùi nhớ mẹ, nhớ em trong phút giao thừa khói hương lan tỏa. Bài hát đã để lại dấu ấn khá đậm đà trong lòng những người xa xứ khi thế hệ thứ hai ở hải ngoại vẫn còn biết nghe hoặc biết hát trong các dịp họp mặt mừng Xuân tìm về tình tự dân tộc của những người con mang dòng máu Việt. Lại càng vui khi tại quê nhà bài hát tuy không cho phép chính thức nhưng vẫn được quần chúng thính giả sau chiến tranh công khai xử dụng và cùng nhau chia sẻ mỗi khi đất trời vào xuân. Nói cho ngay, bài hát mang sắc thái phi chính trị như nói hộ nhiều điều thể hiện niềm thương nỗi nhớ cho bất cứ thân phận nào do hoàn cảnh vì cuộc sống vì sinh kế phải xa quê xa gia đình, cuối năm không thể về thăm cha thăm mẹ để sưởi ấm lại tình thương, để cùng nhau nhâm nhi chút mứt gừng, ăn chút bánh tét, bánh chưng trong ba ngày Tết, có gần thì cũng kẻ trong nam người ngoài bắc, người thành thị kẻ dưới quê, còn xa thì tận mãi đông Âu, xứ Nga, xứ Hàn, Đài Loan, Campuchia, Lào, Thái…

Là người làm công tác văn nghệ cùng ngành với Nhật Ngân khi anh bị động viên vào quân ngũ, tôi chưa thấy bài hát nào được thính giả yêu cầu hát nhiều lần trong mỗi dịp xuân về trên làn sóng phát thanh truyền hình miền Nam, trên các sân khấu ca nhạc lớn nhỏ, trong các chuyến lưu diễn nơi tiền đồn, xã ấp, rồi các đơn vị đóng quân nơi rừng sâu núi thẳm, hải đảo xa xôi, các tụ điểm bến xe, bến phà, nhà ga, sân bay, bến cảng, nói chung từ tiền tuyến đến hậu phương, từ làng quê lên phố thị ... đâu đâu cũng nghe văng vẳng tiếng hát của các nghệ sĩ nổi tiếng một thời, trong đó phải kể ca sĩ Duy Khánh, người thể hiện thành công nhất bài hát này, đặc biệt vào những chiều cuối năm lan tỏa sang những ngày đầu xuân. Có điều trớ trêu là xuân về thì chỉ mong xum vầy đoàn tụ, vợ trẻ mong chồng, mẹ già mong con, con thơ ngóng bố, em gái hậu phương trông anh trai tiền tuyến, người yêu quê nhà chờ bạn tình xa… ai lại đi hát đi nghe những ca khúc nội dung chia phôi lỗi hẹn vào những giây phút đã không vui mà nước mắt lại trào?

Nhưng rồi ra ai cũng hiểu khi đất nước còn chiến tranh quê hương còn khói lửa thì mấy ai, mấy gia đình hưởng trọn được niềm vui? Cho nên Nhật Ngân như hiểu được tâm trạng này nên anh đã viết lên ca khúc mà âm điệu thì lắng sâu ray rứt, ca từ thì mộc mạc chân quê, ai hát cũng được, ai nghe cũng mủi lòng. Tôi nhớ một lần trình diễn bên Lào đầu thập niên ’70, hồi ấy chưa có chuyện di tản vượt biên hay lao động xuất khẩu, mà khán giả chỉ là những bà con mình tha phương cầu thực trên đất khách, nhiều người đã khóc khi nghe hai bài hát "Đêm Đông" và "Xuân này con không về".

Có điều bài hát như 'quẩn' vào người, rồi chính anh cũng không về, anh bỏ người thân bạn bè đồng nghiệp giới hâm mộ vào giữa ngày giáp Tết trong sự ngỡ ngàng của chính vợ con anh. Xuân này vì thế không có anh, nhưng bài hát huyền thoại thì đâu đây cứ vang vọng nơi quê nhà, nơi đất khách vì vẫn còn nhiều thân phận đang lỗi hẹn với mẹ cha, với anh em bạn bè, với người thân người yêu. Xuân này con không về, xuân này anh không về, xuân này em không về... Rồi chính người nhạc sĩ tài hoa cũng 'Xuân này Ngân không về'… Nói về thời điểm, dù anh ra đi không chọn ngày chọn tháng, dù những ngày đầu xuân theo lệ thường thì ít ai muốn đến nhà tang chế, nhưng an ủi thay trước khi tiễn anh vào mộ huyệt thì không ngớt những người yêu thương hâm mộ anh đã đến với anh, không chỉ một lần mà tới ba lần: thứ sáu dành cho nhìn nhau lần cuối, thứ bảy dành cho nghi lễ tiễn đưa, và Chủ nhật lại có cuộc họp mặt tại hội trường Nhật báo Người Việt, môt hình thức tưởng niệm theo lối Mỹ gồm đủ các giới tại quận Cam từ văn nhân nghệ sĩ, quan chức cộng đồng, đồng hương đồng tuế, đến đồng đội đồng môn, liên hệ thầy trò trường xưa bạn cũ… Buồn vui lẫn lộn, họ thân ái cùng nhau ôn lại những kỷ niệm về anh, hát lại những bài hát nổi tiếng một thời của anh qua chính những chứng nhân đã một lần sinh hoạt với anh, đàn hát với anh, sống chết với anh, cưu mang và hâm mộ anh. Ngẫm cho cùng, Nhật Ngân không về mùa xuân này, một mùa xuân dành cho những nhân thân nơi cõi tạm quê nhờ, mà thực sự anh đã đi vào mùa xuân vĩnh cửu, nơi không còn ghen ghét hận thù, nơi chẳng còn sinh ly tử biệt, một chốn bình yên một '*thiên đường này anh mơ ước bao lâu'* như chính anh đã viết trong bài "Một mai giã từ vũ khí" cách đây bốn mươi năm.

Tôi mượn lời của nhà thơ Nguyên Sa, một cây đại thụ của làng thơ trong văn học Việt, ít khi có những phê bình đánh giá về các khuôn mặt âm nhạc Việt Nam, nhưng lúc ông còn sinh thời lại dành cho Nhật Ngân một góc nhìn rất nhân bản về con người và sáng tác đa dạng của anh:

Nếu bạn khi nghe nhạc Nhật Ngân có cảm tưởng ít nhất hai Nhật Ngân, bạn không phải là người đầu tiên và cuối cùng có cảm tưởng này. Có Nhật Ngân chàng trai xứ Huế, có Nhật Ngân đưa em sang sông, Nhật Ngân Tango say và Nhật Ngân viết nhạc buồn, Nhật Ngân lính xa nhà, Xuân này con không về, không bỏ được anh em đồng đội và Nhật Ngân dằn vặt với số phận con người, nghĩ mình như hạt sương treo đầu cành…(ngưng trích)

Theo dòng tiểu sử, tôi xin được bổ sung thêm về quê quán của Nhật Ngân, anh gốc Thanh Hóa, có sống ở Huế một thời gian không lâu, nhưng gắn bó nhất với thời trai trẻ của anh vẫn là quê hương Quảng Nam-Đà Nẵng một vùng đất anh luôn ôm ấp như chính những người con xứ Quảng cũng nhiệt tình đón nhận thương mến anh, và nếu nghe lại bài ca, "Quảng Nam quê ta ơi" anh sáng tác riêng cho vùng đất địa linh nhân kiệt này thì mới hiểu hết tình quê xứ Quảng nơi anh.

Xin giã từ Nhật Ngân. Chúc anh trọn vẹn hành trình về nơi thiên đường anh từng mơ ước bao lâu.

Đỗ Xuân Tê

Nguồn: http://noicuoichanmay.blogspot.com/p/toi-ua-em-sang-song-tuong-niem-nhac-si.html

Nam Phong tổng hợp
Ngày 21/01/2022

www.vietnamvanhien.org